



WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2025-11-25

O-VII.431.41.2025

Pan Grzegorz Wolczański

Burmistrz Rymanowa

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224) przekazuję wystąpienie pokontrolne po kontroli Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie przeprowadzonej w trybie zwykłym w dniu 28 października 2025 roku.

Kontrola została przeprowadzona przez Magdalenę Kopeć – inspektora wojewódzkiego na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Wojewodę Podkarpackiego (upoważnienie z dnia 20 października 2025 r. znak: O-VII.431.41.2025).

Kontrolą objęto rejestrację stanu cywilnego oraz zmianę imion i nazwisk w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., realizowane na podstawie:

- ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. *Prawo o aktach stanu cywilnego* (Dz. U. z 2025 r., poz. 594 z późn. zm.) – dalej „PASC”,
- ustawy z dnia 17 października 2008 r. *o zmianie imienia i nazwiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1988) – dalej „ZIN”,
- *Konwencji Nr 3 sporządzonej w Stambule 4 września 1958 r. dotyczącej międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego* (Dz. U. z 2003 r. Nr 172, poz. 1667).

W wyżej wymienionym okresie kierownikiem jednostki kontrolowanej był do maja 2024 r. Pan Wojciech Farbaniec – Burmistrz Rymanowa, następnie Pan Grzegorz Wolczański – Burmistrz Rymanowa. Funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie pełniła Pani Grażyna Markowicz, natomiast funkcję zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie pełniła Pani Agnieszka Sieńko.

Ustalono, że w kontrolowanym zakresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rymanowie dokonano następujących czynności:

1. *Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, w tym na podstawie art. 104 PASC (transkrypcja aktu):*
 - sporządzono 14 aktów urodzeń, wszystkie w drodze transkrypcji;
 - sporządzono 62 akty małżeństw, w tym 3 w drodze transkrypcji;
 - sporządzono 84 akty zgonu, w tym 5 w drodze transkrypcji.
2. *Zmiany w aktach stanu cywilnego na podstawie art. 35 i art. 37 PASC:*
 - dokonano 37 sprostowań aktów stanu cywilnego;
 - dokonano 30 uzupełnień aktów stanu cywilnego.
3. *Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 124 PASC:*
 - dokonano 786 migracji aktów stanu cywilnego.
4. *Rejestracja urodzenia albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane oraz rejestracja urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w państwie urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego (art. 99 PASC):*
 - nie dokonano czynności w tym trybie.
5. *Odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego na podstawie art. 109 PASC:*
 - nie dokonano czynności w tym trybie.
6. *Prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy ZIN:*
 - wydano 3 decyzje w tym zakresie.
7. *Realizacja obowiązków wynikających z Konwencji Nr 3 dotyczącej międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego:*
 - nie wystąpiły przypadki.

Kontroli poddano 3 postępowania administracyjne dotyczące zmiany imienia lub nazwiska oraz 29 spraw dotyczących rejestracji zdarzeń stanu cywilnego, w tym:

- sporządzenie aktu stanu cywilnego na podstawie art. 104 PASC (3 akty urodzenia, 3 akty małżeństwa, 3 akty zgonu);
- nanoszenie wzmianek dodatkowych o uzupełnieniu oraz sprostowaniu aktu stanu cywilnego (7 aktów urodzenia, 1 akt zgonu);
- prawidłowość dokonywania migracji aktów stanu cywilnego (4 akt urodzenia, 4 akty małżeństwa, 4 akty zgonu).

Czynności kontrolne wykazały, że rejestracja stanu cywilnego w ww. zakresie prowadzona jest zgodnie z przepisami prawa. Przeniesień aktów stanu cywilnego sporządzonych za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 PASC, tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów na podstawie oryginału zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. W jednym przypadku (1807083/00/AM/2024/741456) stwierdzono, że po dokonaniu transkrypcji aktu małżeństwa nie powiadomiono drugiego małżonka o tej czynności, co stanowi naruszenie art. 106 ust. 2 ustawy PASC.

Stwierdzono, iż na bieżąco nanoszone są wzmianki dotyczące sprostowania i uzupełnienia aktów. W aktach zbiorowej rejestracji znajduje się prawidłowy dokument, na podstawie którego dokonano sprostowania i uzupełnienia aktu.

Ustalono, że w przypadku migracji aktów stanu cywilnego do elektronicznego rejestru stanu cywilnego treść wszystkich skontrolowanych aktów została przeniesiona do odpowiednich rubryk. We wszystkich przypadkach, po zmigrowaniu aktu, w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych odnotowano niezbędne informacje o ich przeniesieniu do elektronicznego rejestru stanu cywilnego.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono 3 postępowania administracyjne w przedmiocie zmiany imienia lub nazwiska. Ustalono, że postępowania prowadzone było prawidłowo. W przypadku sprawy nr USC.5355.1.2024 stwierdzono, że decyzja została wydana przedwcześnie. W przedmiotowej sprawie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rymanowie zbyt pochopnie uznał, że wystąpiła przesłanka wymieniona w art. 4 ust. 1 pkt 1-4 ustawy ZIN, która uzasadniała uwzględnienie złożonego wniosku.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia badanej działalności - na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej - przekazuję następujące wnioski i zalecenia pokontrolne:

- W przypadku dokonywania transkrypcji aktu małżeństwa na wniosek jednego z małżonków należy każdorazowo powiadamiać o transkrypcji drugiego małżonka informując go o prawie do złożenia oświadczenia w sprawie nazwiska (art. 106 ust. 2 PASC).

▪ Przy rozpatrywaniu spraw o zmianę imienia i nazwiska należy pamiętać, że ich zmiana jest dopuszczalna wyłącznie z ważnych powodów (art. 4 ust. 1 ustawy *o zmianie imienia i nazwiska*), a podstawą do tej zmiany mogą być jedynie okoliczności szczególne, a nawet nadzwyczajne w kontekście danej sprawy. Realizując konkretną sprawę i rozpatrując wniosek należy analizować tę kwestię także w kontekście rozwiązań systemowych, w tym zasad przewidzianych w systemie rejestracji stanu cywilnego oraz uwzględniając rolę imienia i nazwiska w obrocie prawnym. W efekcie, podjęte decyzje powinny być racjonalne, wyważone i zgodne z przepisami prawa.

O sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia - mając na względzie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej - proszę mnie poinformować na piśmie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA PODKARPACKI

Teresa Kubas-Hul